

WOODMEADOWLIFE

TARTU ÜLIKOOL

maastike elurikkuse tööruhm

Samblikest nahkhiirteni: elurikkus kinni kasvanud, taastatud ja majandatud puisniitudel

Triin Reitalu

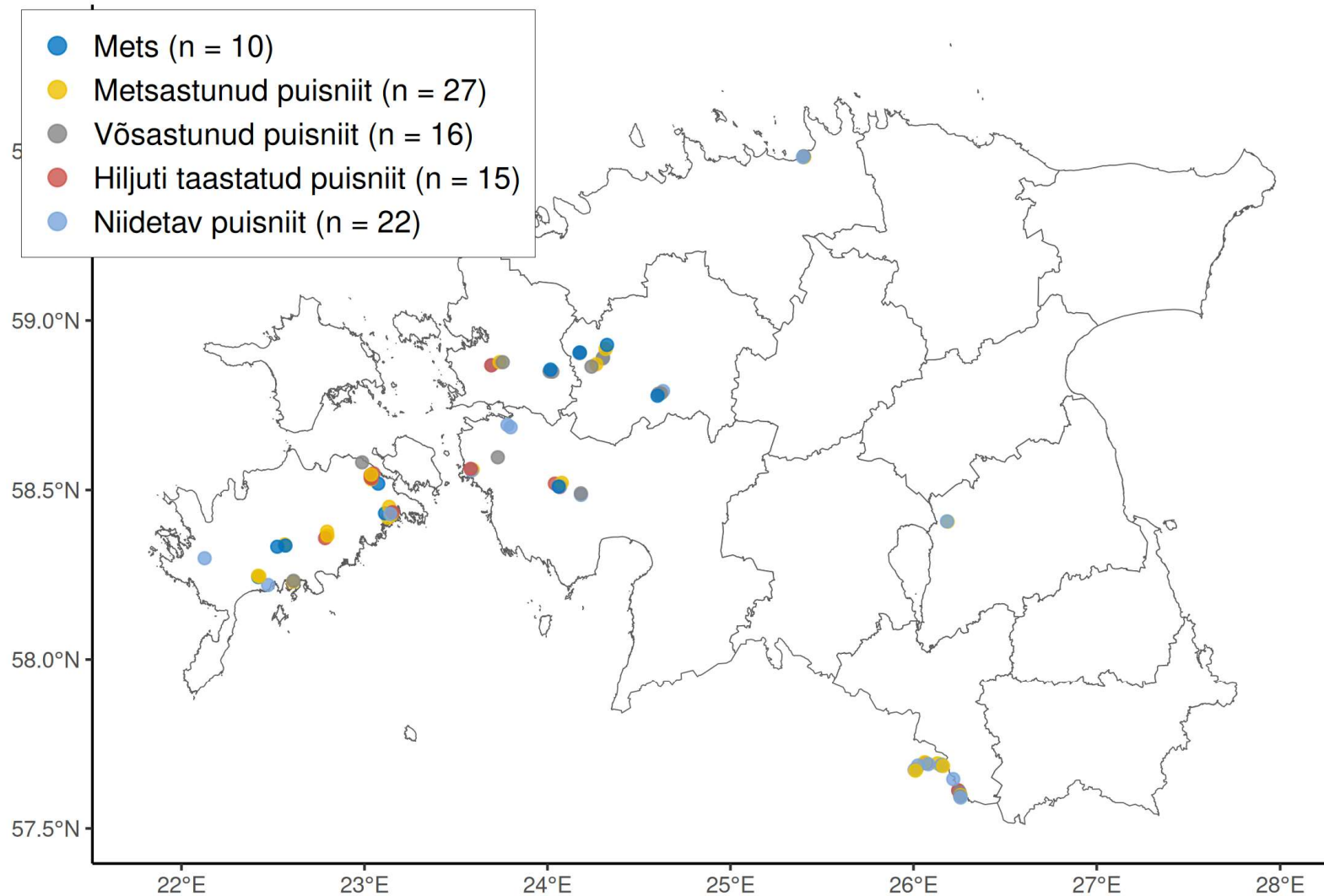
Elisabeth Prangel, Oliver Kalda, Eliisa Pass, Anni Miller, Marko Mägi, Piret Lõhmus, Jelle Devalez,
Laura Naagel, Tiit Teder, Auli Veske, Polina Degtarjenko, Aveliina Helm

WOODMEADOWLIFE

Elurikkuse monitooring

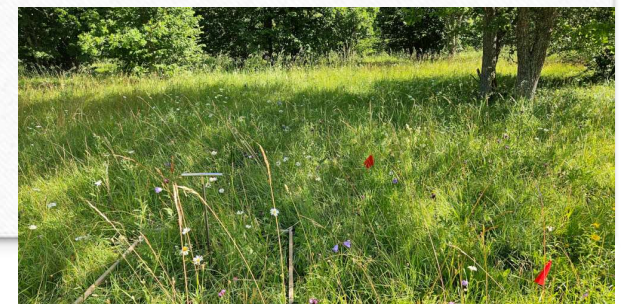
Mets – vanad laialehised metsad (9020*)

Metsastunud puisniit - kaua aega tagasi
kinni kasvanud, niidukamar puudub

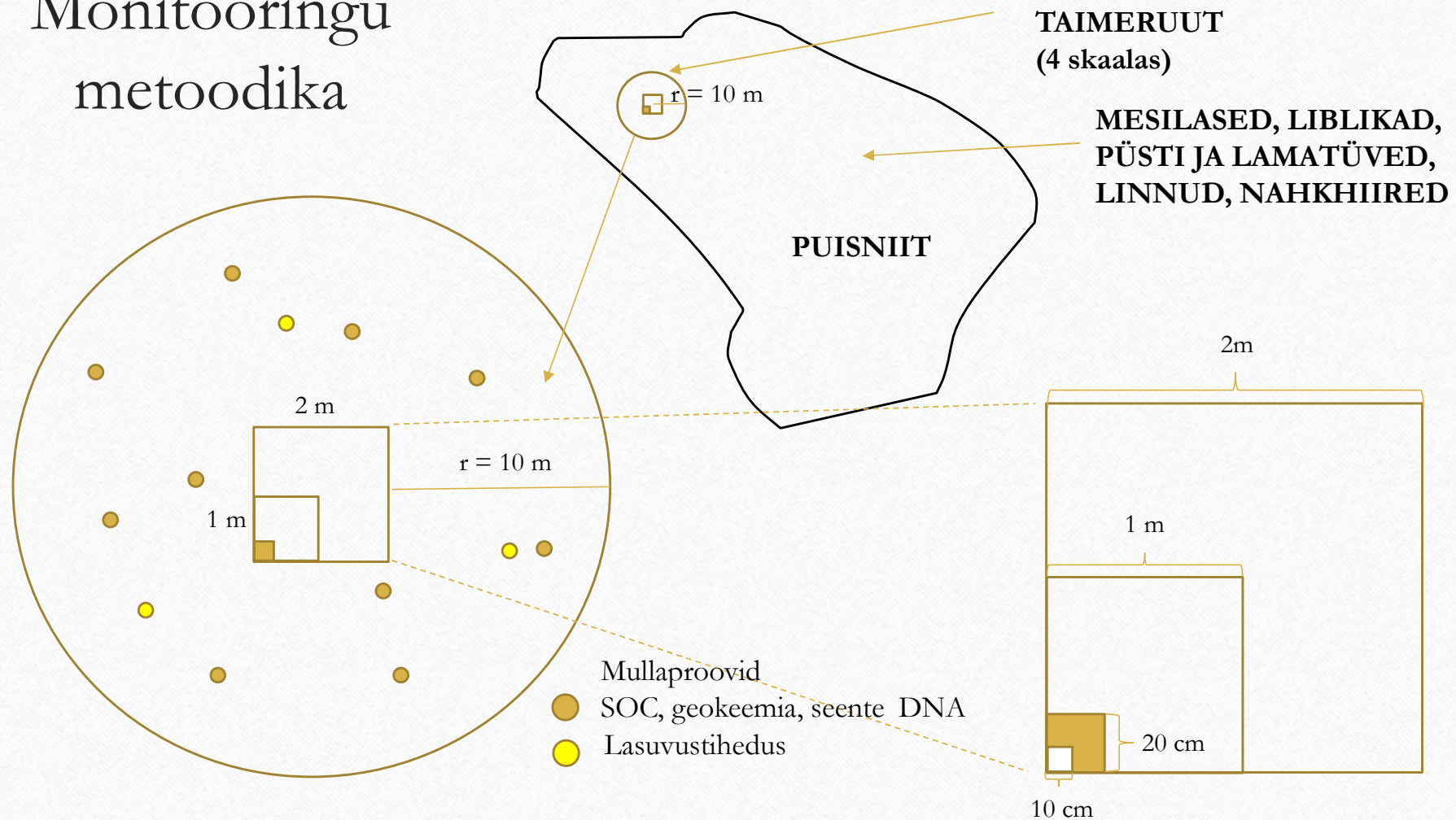
Võsastunud puisniit - hiljuti kinni
kasvanud, niidukamar laiguti säilinud

Hiljuti taastatud puisniit – 1-4 aastat tagasi
taastatud

Niidetav puisniit - üle 5 aasta hoolduses

Monitooringu metoodika

Monitooritud organismirühamd

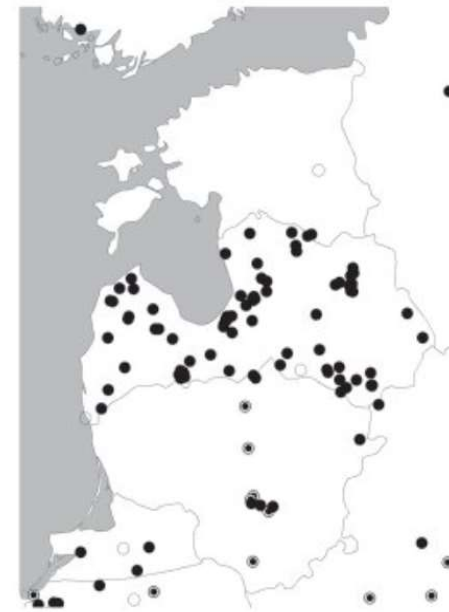
- Linnud – liigid ja ohtrus, kevad 2023
- *Osmoderma barnabita* (feromoonlõksud) – Juuni-juuli 2023-2024
- Kõrgemad taimed (taimeruudud) – juuli 2023 ja 2024
- Epifüütsed samblad ja samblikud – suvi 2024
- Mesilased ja liblikad – suvi 2024
- Nahkhiired – suvi 2024
- Mulla omadused: orgaaniline süsinik, toitained, pH – juuli 2023 ja 2024
- Mulla seemed, eDNA proovid – juuli 2023 ja 2024
- Puidus elavad putukad – eDNA proovid kogutud 2024
- Ämblikud ja teised artropoodid (topslõksud), proovide sorteerimine töös

Eremiitpõrnikas *Osmoderma barnabita*

- Oluline katusliik kõdupuidu liikidele
- Euroopas neli liiki
- Baltimaades *Osmoderma barnabita*
- Elupaikadeks vanad päikesele avatud elusate tammede õõnsused
- Eesti senised leiukohad Koiva jõe ääres

Eremiitpõrnika senine teadaolev levik Baltimaades

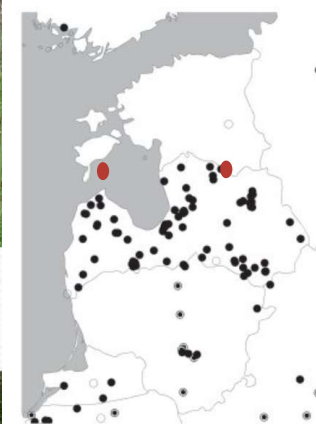
Feromoonpüünised viies potentsiaalses elupaigas üle Eesti

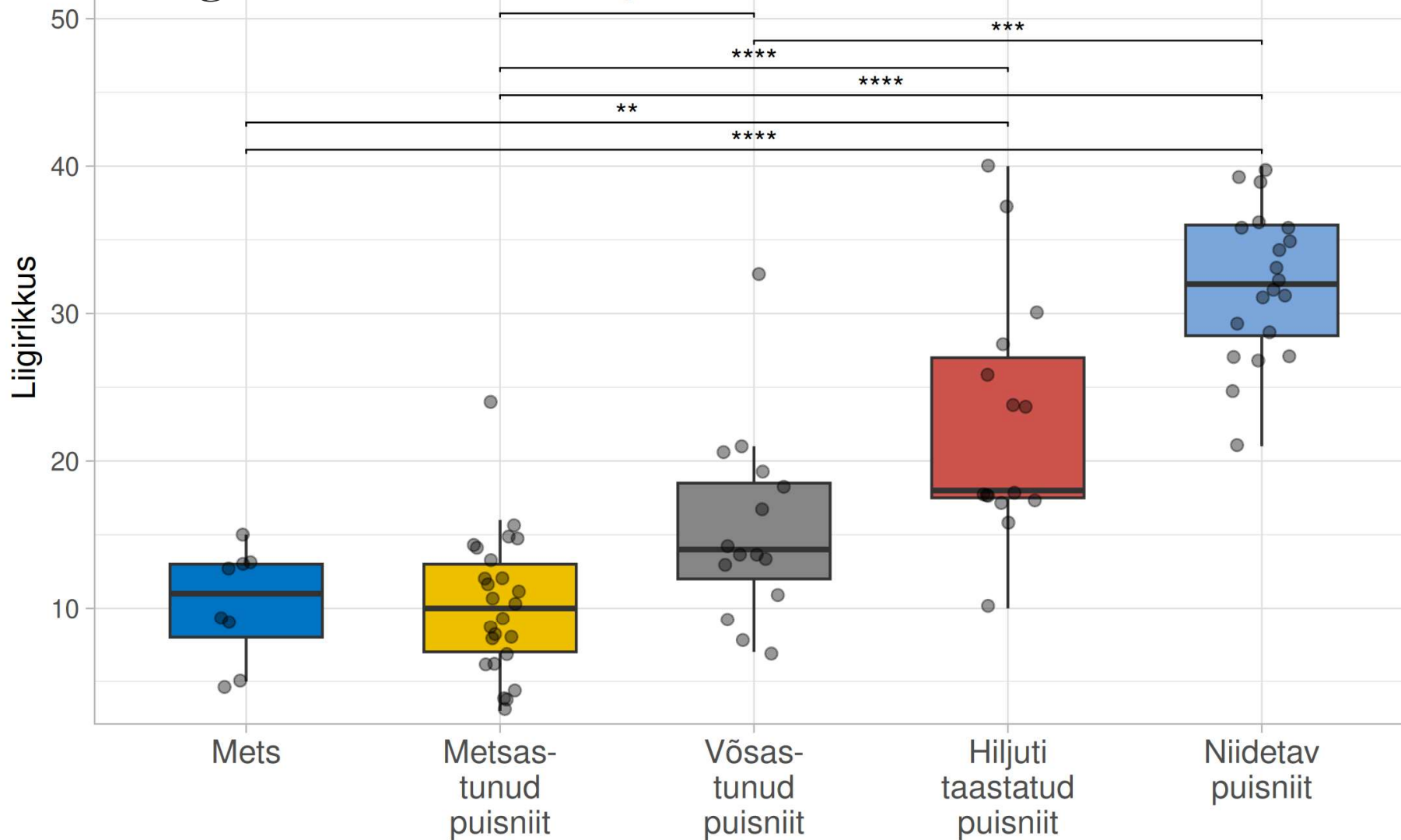
Polina Degtarjenko

57 isendit: 54 Koiva ääres, 3 Abrukal
(ei leitud Viidumäelt, Loodest, Laelatult)

<https://novaator.err.ee/1609623344/ulatuslik-eremiitpornikate-otsing-toi-paevalgele-poolsada-suurmardikat>

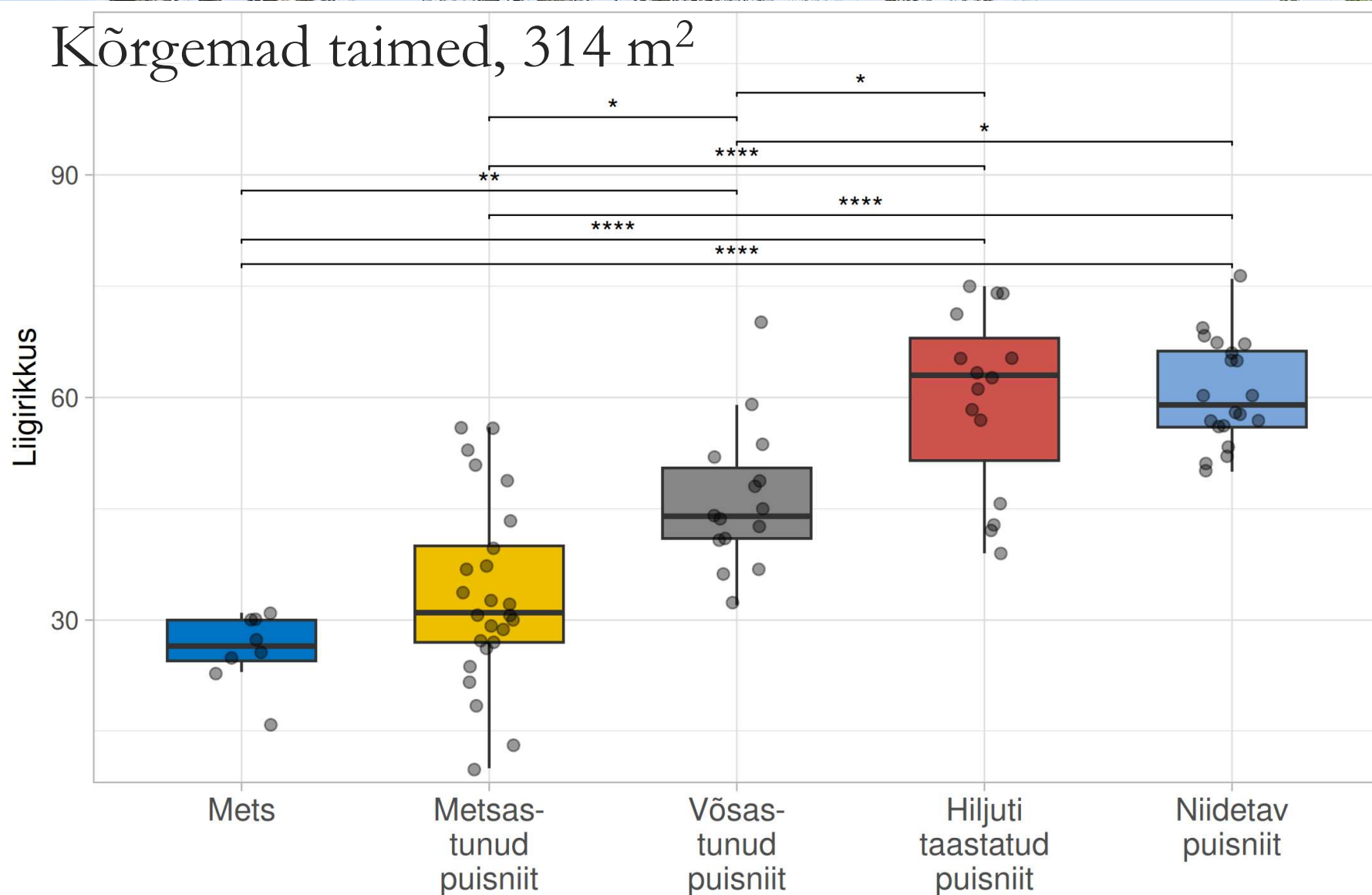

Kõrgemad taimed, 1 m²

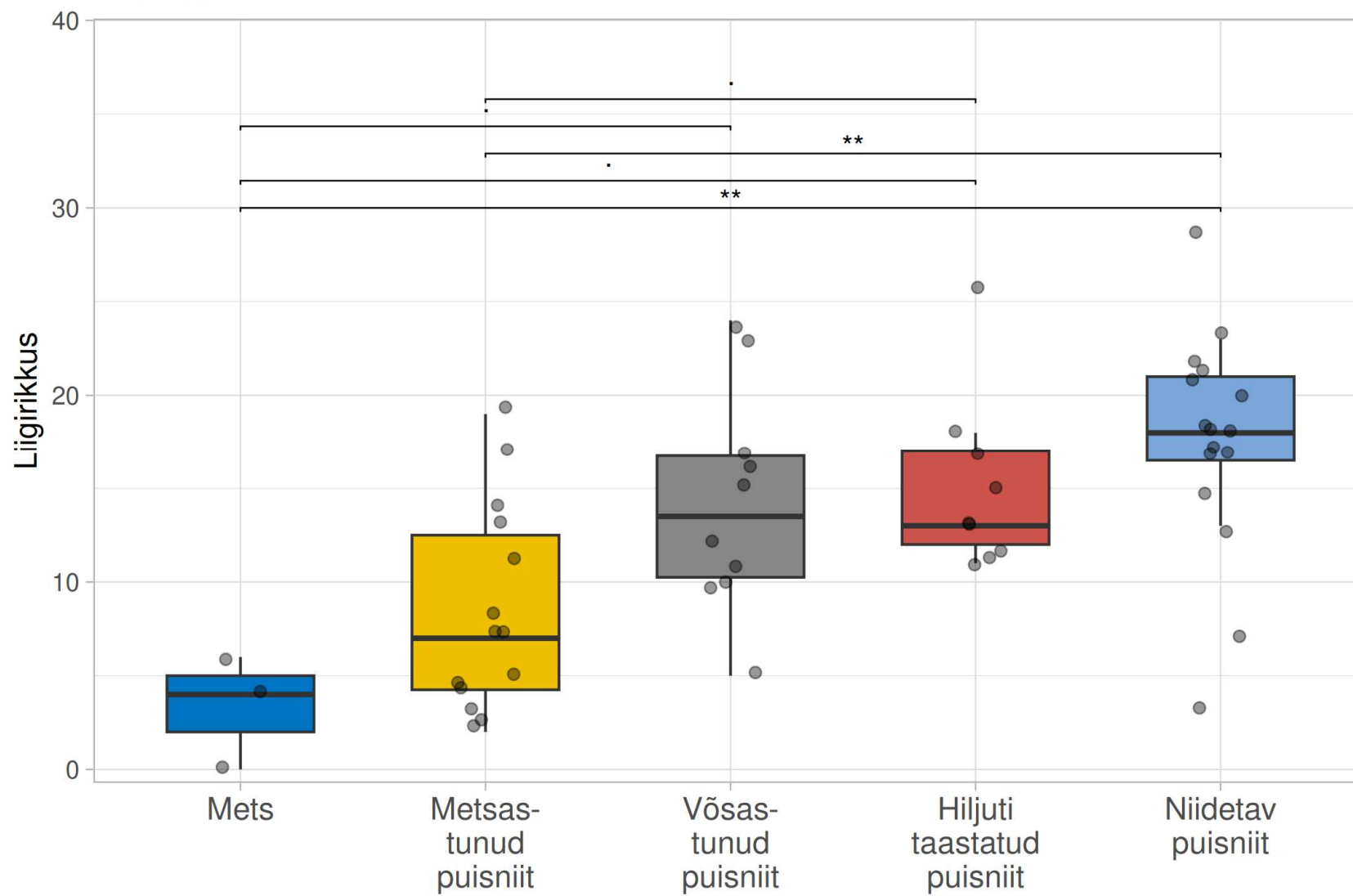
Triin Reitalu
Elisabeth Prangel
Mari Reitalu

Kõrgemad taimed, 314 m²

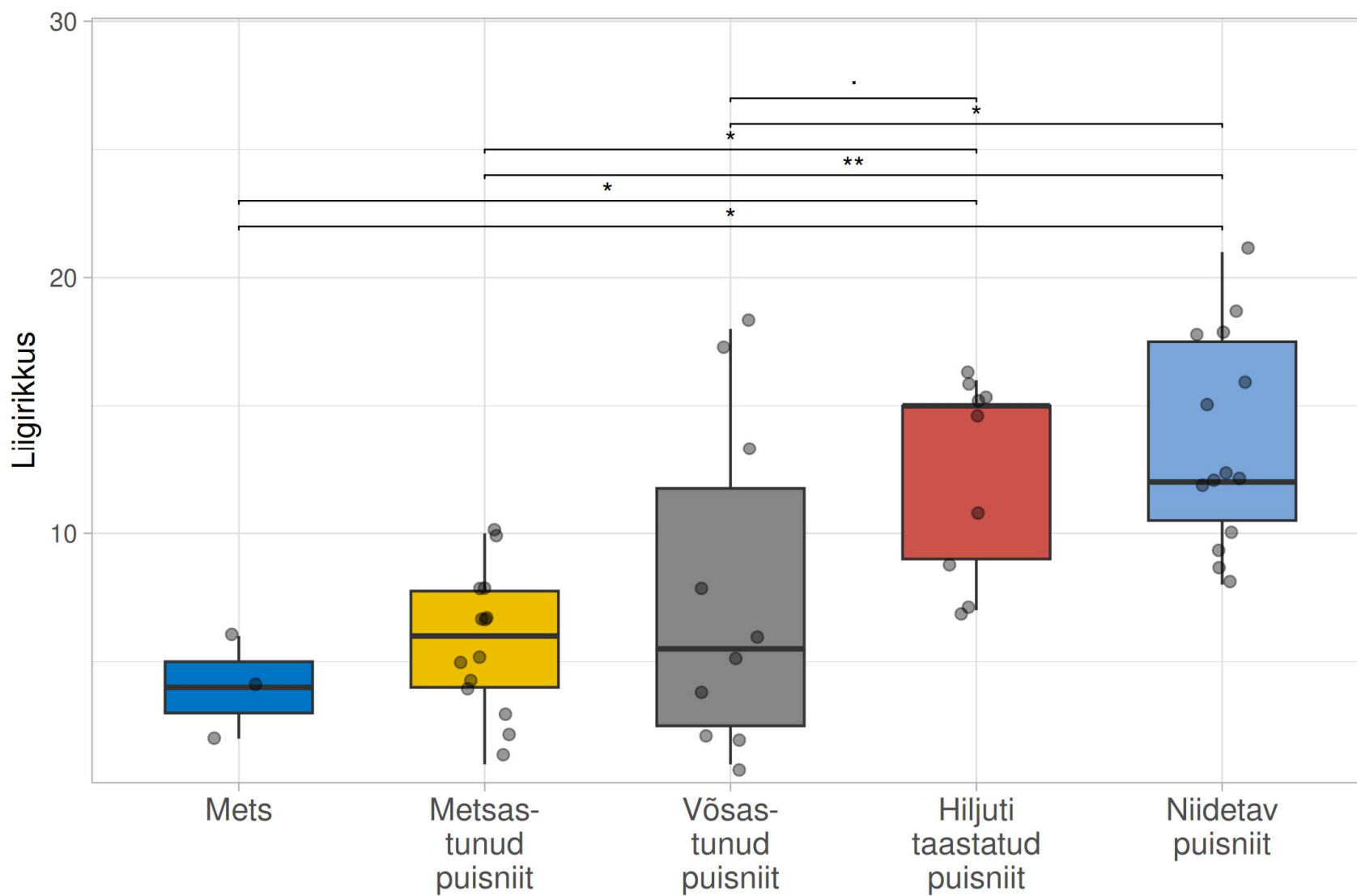
Triin Reitalu
Elisabeth Prangel
Mari Reitalu

Liblikad

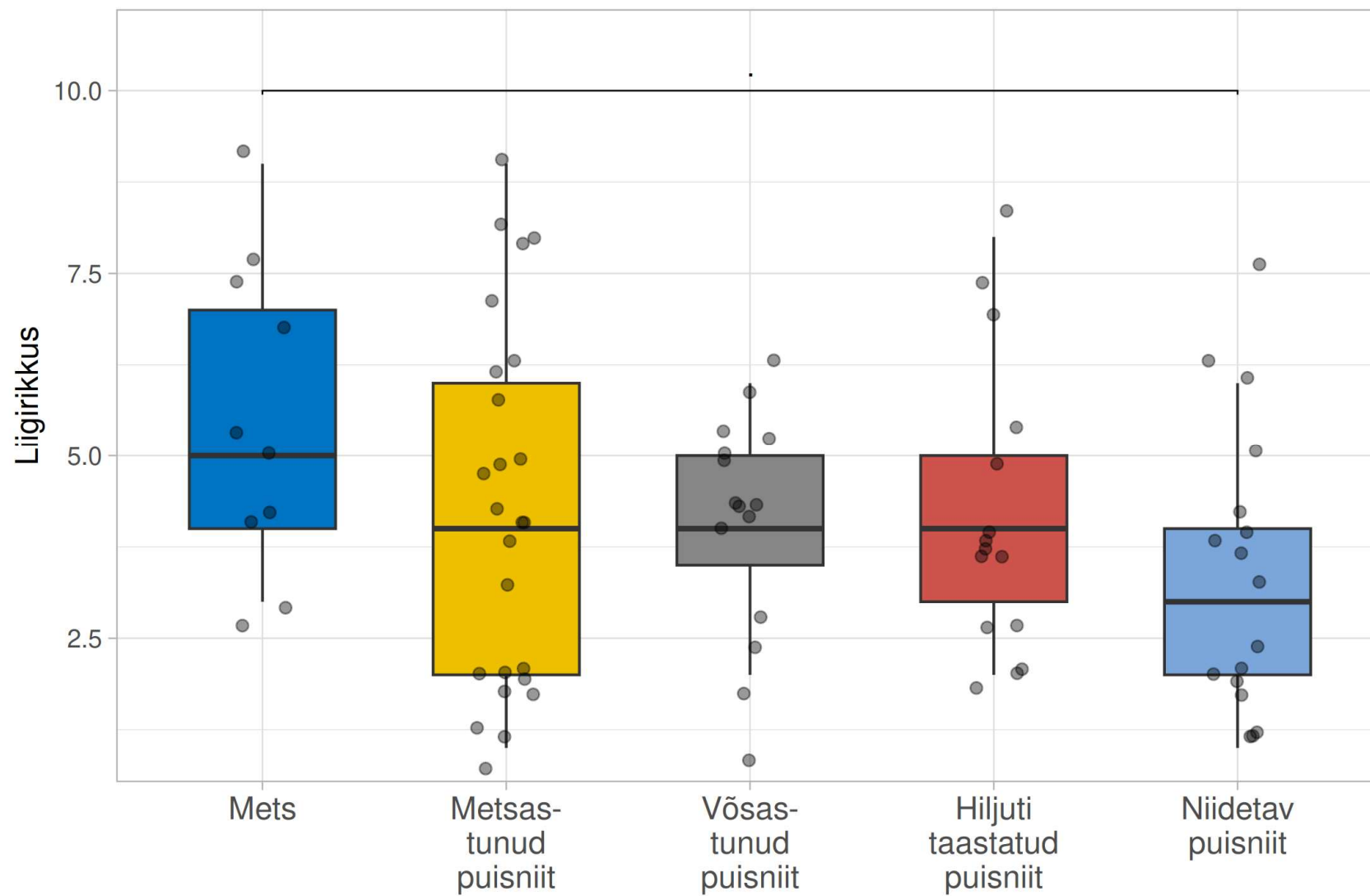
Laura Naagel
Auli Veske
Tiit Teder

Mesilased

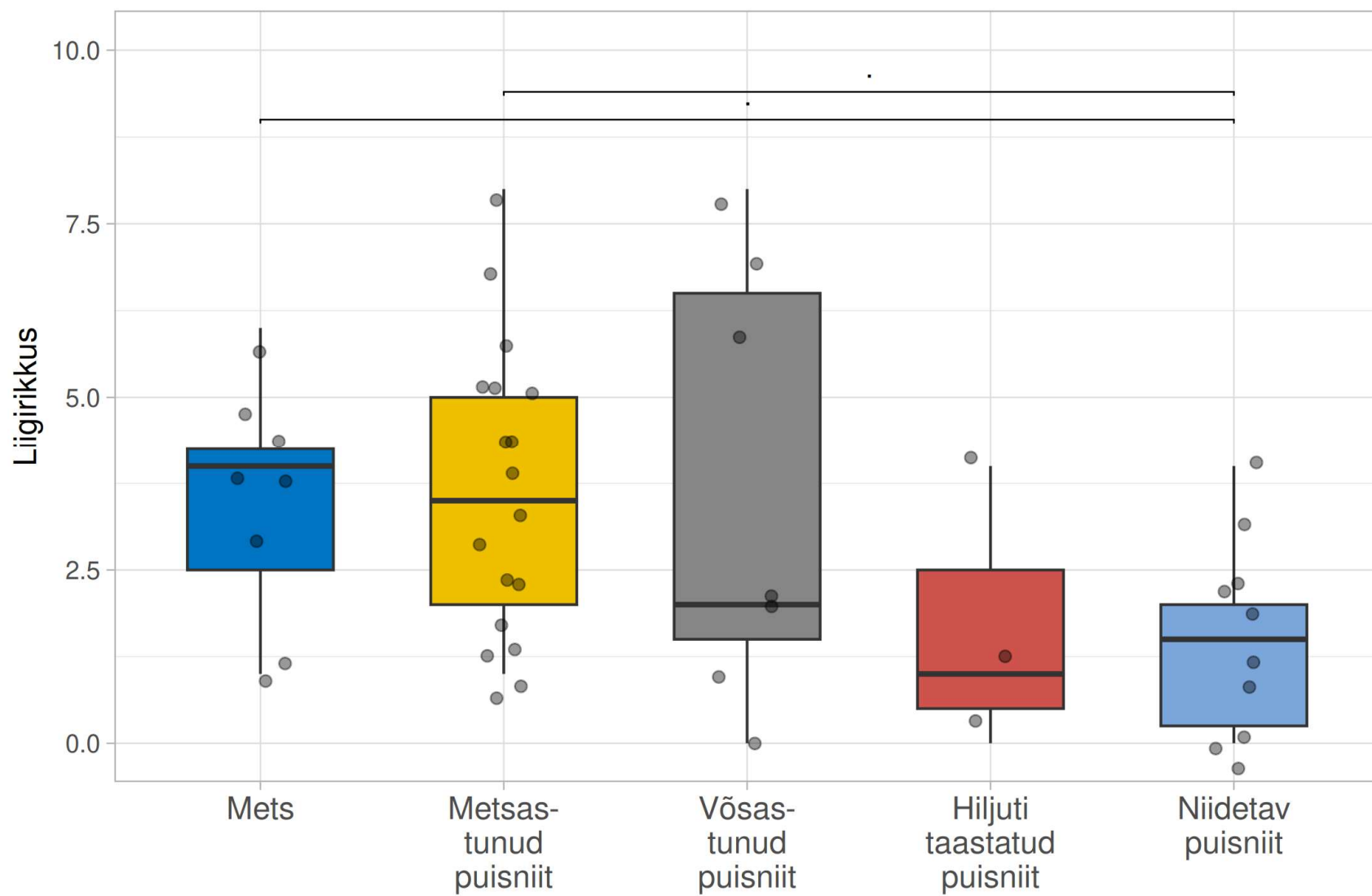
Jelle Devalez

Epifüütsed samblad

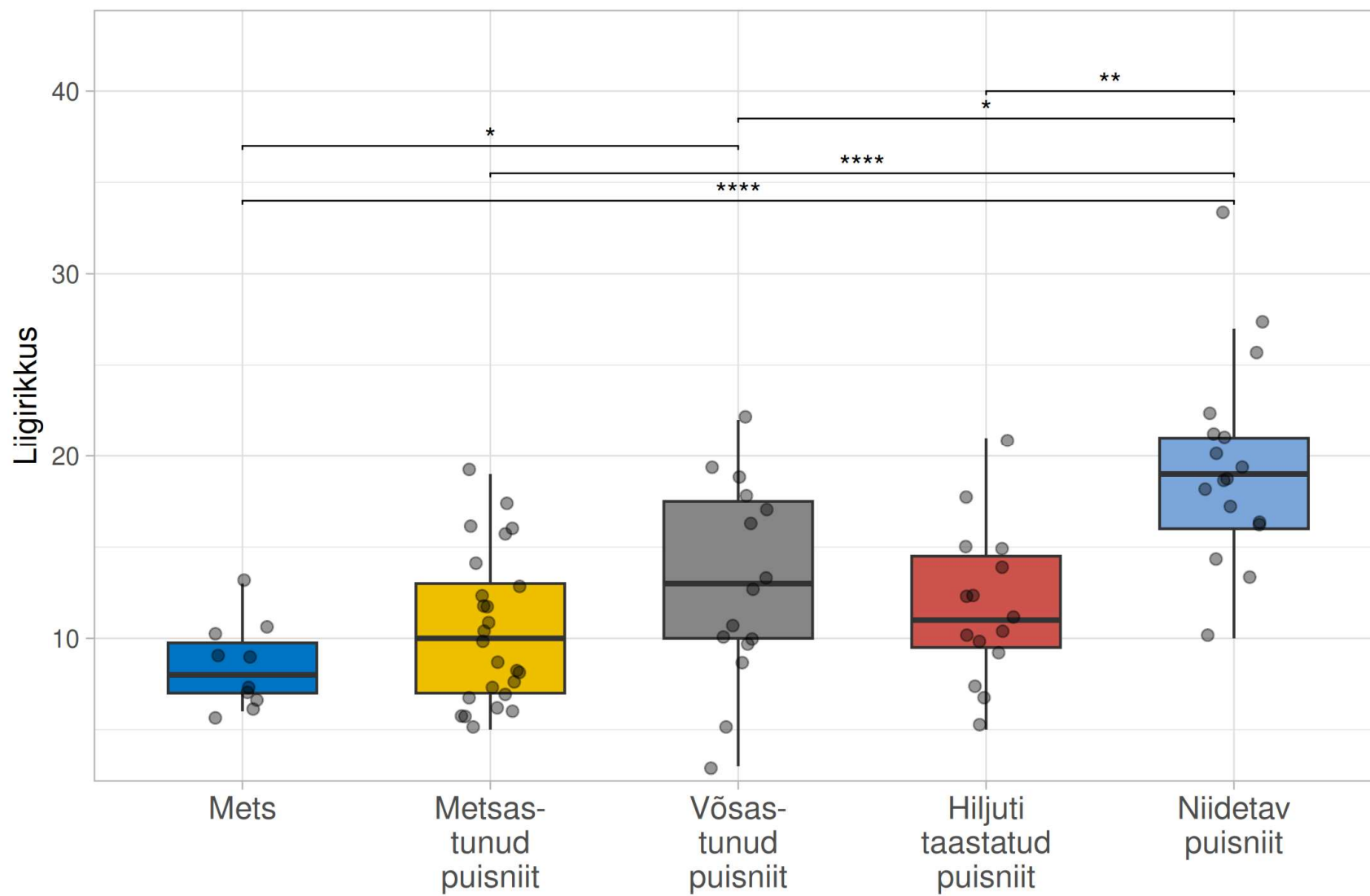
Piret Lõhmus

Lamapuidu samblad

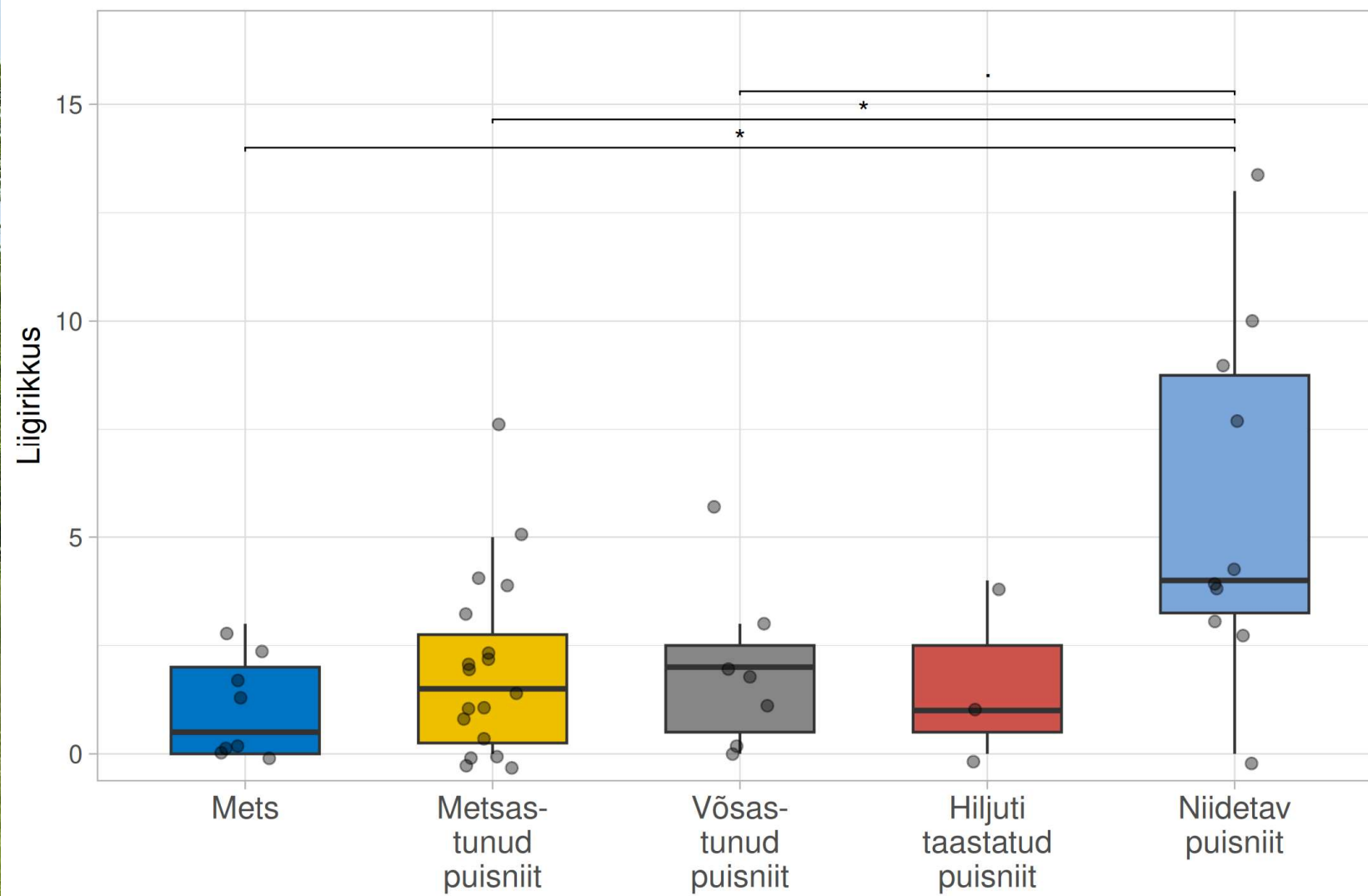
Piret Lõhmus

Epifüütsed samblikud

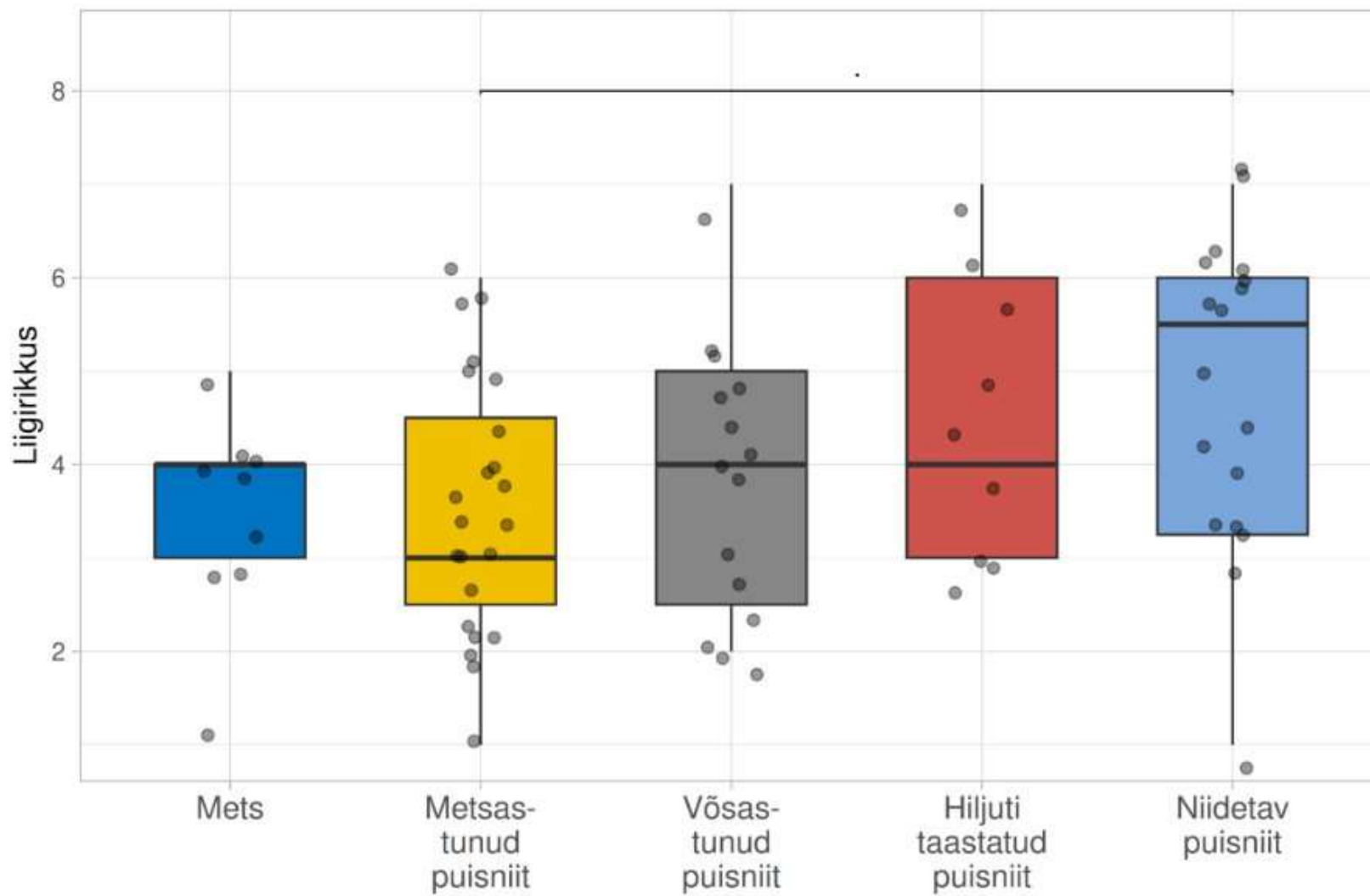
Piret Lõhmus

Lamapuidu samblikud

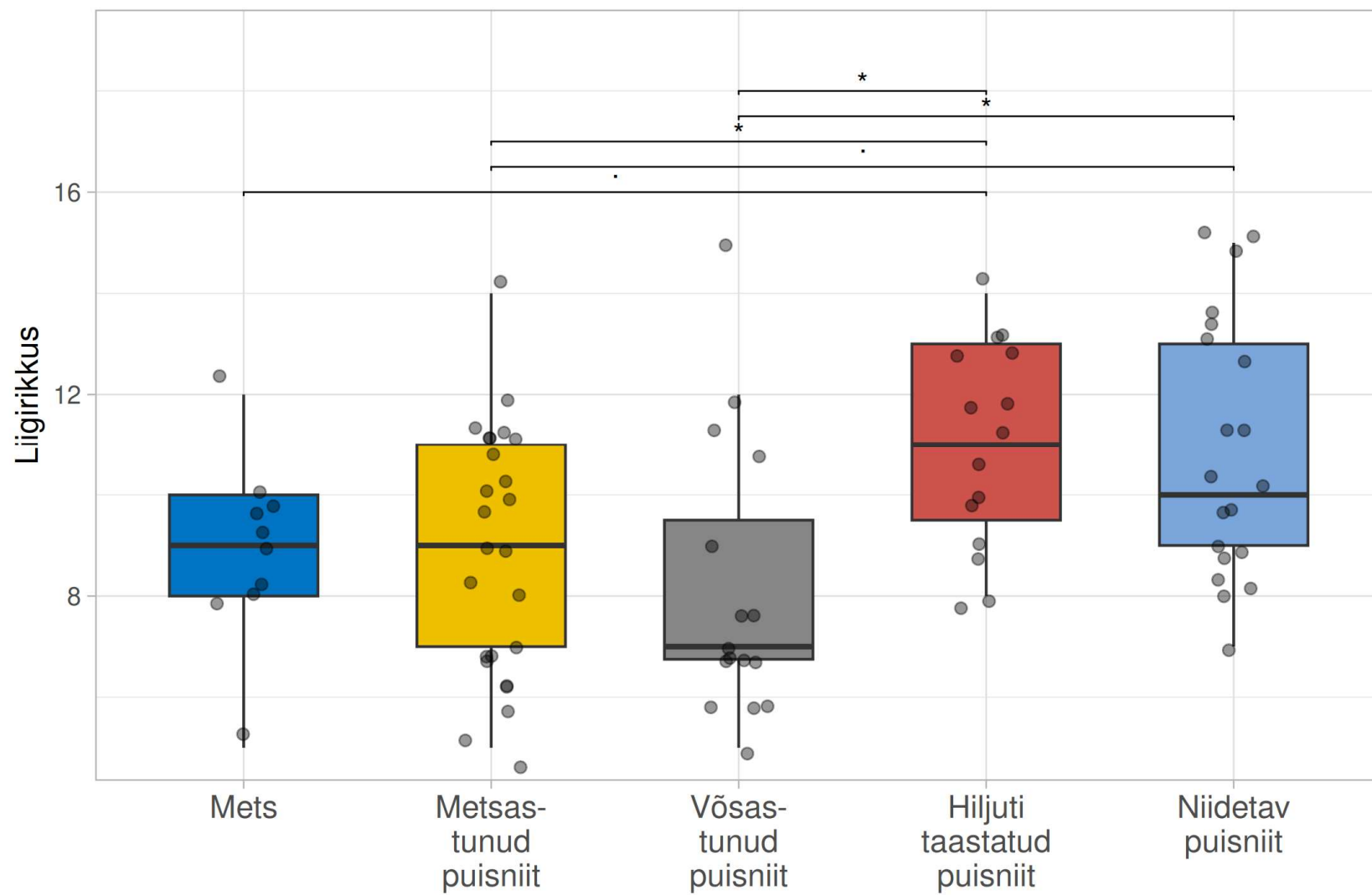
Piret Lõhmus

Nahkhiired

Oliver Kalda

Linnud

Marko Mägi
Eliisa Pass
Anni Miller

Järeldused

- Enamuse elurikurühmade liigirikkus on kõige kõrgem majandatud puisniitudel
- Erandiks on samblad – nii epifüütsed kui lamapuidul
- Suureskaalaline taimede liigirikkus taastub paari aastaga pärast taastamist, väikeseskaalaline liigirikkus sõltub pikaajalisest niitmisest

Edasised plaanid

- Mulla geokeemia, seente ja artropoodide andmete analüüs
- Pärast taatamist monitooring 2026. aasta suvel
- Maahooldajatega intervjuud

WOODMEADOWLIFE

FutureScapes

**Eesti
Teadusagentuur**